

EVENIMENT

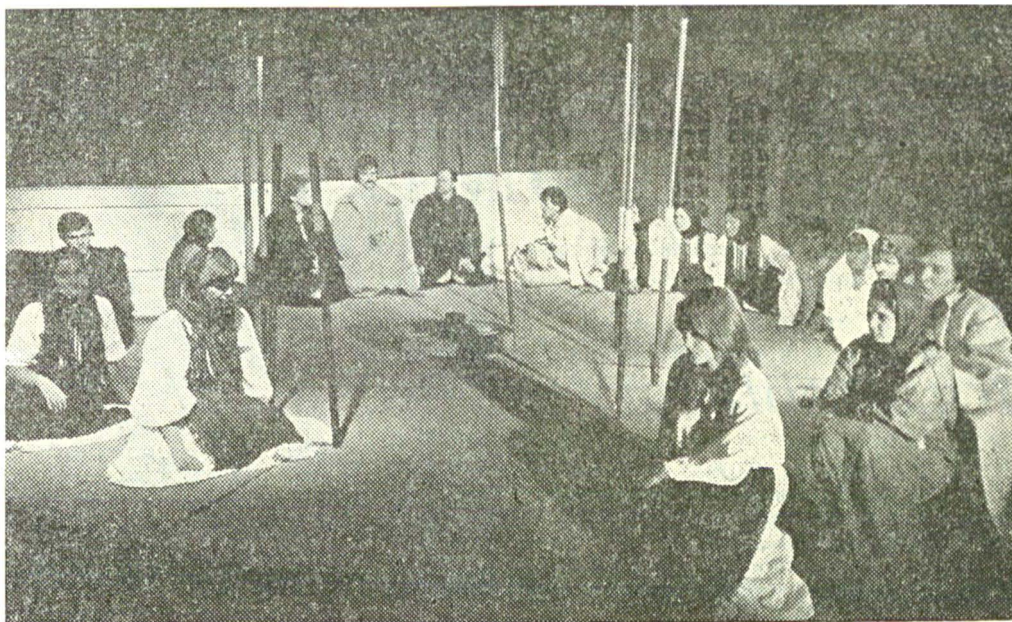
al

Ansamblului artistic al U.T.C.

Inițiat în 1974 prin strădaniile unor tineri entuziaști, avându-l ca „lider“ pe nu mai puțin tânărul, pe atunci, regizor Grigore Popa, care se află și azi la cîrma artistică a acestui original colectiv, *Grupul de teatru „Eveniment“* a reușit să se impună atenției la scurt timp după înființarea sa și — ceea ce se întâmplă cu mult mai rar — să nu dezamăgească pe parcursul celor 12 ani de cînd înființează, aflîndu-se într-o continuă schimbare, ce-l diferențiază de toate celelalte formații teatrale de amatori din țară, îngăduindu-i în același timp să fie și să rămînă el însuși. Nu pentru că nu s-ar produce „schimbări“ și la celelalte colective teatrale, ci pentru că aceste schimbări, inerente, firește, dar aleatorii în viața oricărei formații, au în cazul Grupului de teatru „Eveniment“ un caracter programatic. Iar cele mai importante vizează însăși componența colectivului, care se înnoiește în fiecare an, în urma unui — pare-se, destul de serios — examen de selecție. Mulți dau acest examen după ce nu reușiseră să-l ia (decăndată!) pe celălalt, de admitere la Institutul de teatru, dar și mai mulți sînt cei care, încă elevi fiind, se gîndesc și se pregătesc foarte serios să „dea“ la teatru, socotind — pe bună dreptate — că experiența scenică pe care o vor dobîndi aici nu va avea de ce să le strice la admitere și desigur nici mai tîrziu, în strălucitele cariere artistice care-i așteaptă. Faptul că destul de mulți dintre tinerii regizori, scenografi și actori de azi au trecut mai înainte prin experiența acestui laborator de creație teatrală al tinerii generații constituie oricum un argument și el nu face decît să sporească faima colectivului și atracția de care se bucură în rîndul tineretului. Ar fi însă cu totul greșit ca, din cele spuse pînă acum, să se tragă concluzia că grupul funcționează doar ca o „pepinieră“ a In-

stitutului sau ca un loc de refugiu al velleitarilor întru teatru. Căci din el fac parte nu numai tinerii din categoria celor ce au dat, dau sau vor mai da la teatru, ci și numeroși alții — muncitori, tehnicieni, ingineri, profesori, oameni de cele mai diverse profesii — care n-au avut poate niciodată intenția să-și facă o profesiune din teatru, dar care iubesc cu atîta pasiune și dăruire teatrul, încît simt nevoia să-l și „facă“, nu doar ca pe un „hobby“ oarecare, ci dintr-o nevoie de împlinire spirituală mai înaltă, care înobilează de fapt — prin rapelul la sensul original — conținutul noțiunii de amator. N-am calculat „rata“ acestei schimbări anuale a colectivului, dar am putut observa, la fiecare premieră, și alți interpreți decît cei pe care-i știam — în majoritatea lor nu lipsiți de un talent real — remarcînd totodată destul de numeroase schimbări în distribuție și pe măsură ce spectacolele reușeau să aibă o existență mai îndelungată.

Ceea ce n-a dorit să schimbe niciodată acest colectiv — țînînd să-și onoreze titulatura — a fost caracterul de *eveniment* al spectacolelor sale, oriunde s-ar fi prezentat: în întreprinderi, instituții, școli, facultăți, șantiere naționale ale tineretului, cluburi și case de cultură, la diversele întîlniri, colocvii și reuniuni teatrale competitive ale amatorilor din țară, la galele teatrelor profesioniste, unde nu o dată a fost invitat să participe, nu ca o curiozitate, ci dimpotrivă, datorită interesului strict teatral pe care-l reprezenta, în competițiile finale, pe țară, ale Festivalului național „Cîntarea României“, unde și-a adjudecat — la fiecare dintre cele cinci ediții de pînă acum — premiul I și titlul de laureat. Să mai amintim că „Eveniment“ ne-a reprezentat cu succes și cu lauri și peste hotare, în 1976, la Festivalul internațional al teatrelor de tineret — *Dani mladog*

Moment din „Elegia moșilor” de George Țârnea

teatra — de la Zagreb, în R.S.F. Iugoslavia (unde a obținut premiul special al juriului pentru cel mai bun spectacol al festivalului și premiul I pentru cea mai bună interpretare a unui rol feminin — Constanța Liliac Coman) și în 1985, la Festivalul mondial al tineretului și studenților de la Moscova, cu un spectacol special, dedicat atunci Anului Internațional al Tineretului.

Printre numeroasele distincții și premii obținute de-a lungul anilor mai pot fi amintite Premiul I și titlul de laureat al festivalului de poezie „Miron Radu Paraschivescu” de la Vălenii de Munte (1979), Premiul I pentru regie (Petre Marin) la Festivalul spectacolelor de teatru pentru tineret de la Costinești (1980), Premiul I și titlul de laureat la Festivalul teatrului istoric de la Tirgoviște (1981), Premiul de interpretare a unui rol feminin (Viiorica Constantin), pentru rolul Mama din „Anchetă asupra unui tânăr care nu a făcut nimic”, la Festivalul spectacolelor de teatru pentru tineret de la Tîrgu Mureș (1982), Premiul special al juriului pentru cel mai bun spectacol — *Caragiale... '83* — la Festivalul de comedie al teatrelor populare și muncitorești de la Caracal (1983), Marele premiu pentru spectacol obținut de *Elegia moșilor* la Bienala de creație și interpretare teatrală de la S'anic Moldova (1986).

Semnificative ni se par și premiile obținute de poate cel mai bun spectacol de până acum al trupei: *Rînduieli*, după „La Liliaci” de Marin Sorescu, în regia

lui Constantin Fugașin. Iată câteva dintre ele: Premiul I la Festivalul național „Cîntarea României” ediția a V-a, 1985, Marele Premiu la Festivalul umorului „Constantin Tănase”, de la Vaslui (1984), Premiul „Scintei tineretului” la Gala tinerilor actori, de la Costinești (1984), Marele Premiu la Gala comediei de la Caracal (1985), Premiul pentru cel mai bun spectacol de tineret la Gala spectacolelor pentru tineret, de la Piatra Neamț (1985), cărora li s-ar putea adăuga și numeroasele premii de interpretare individuale, obținute la concursul bucureștean „Masca de aur”. Despre acest spectacol, Valentin Silvestru scria în „România literară”, din 2 ianuarie 1986: „O montare plină de farmec, vioasă și îngindurare, susținută de o trupă excelentă, alcătuită și condusă de actorul Constantin Fugașin”. În „Informația Bucureștiului”, din 9 ianuarie 1986, Marin Sorescu notează: „Am auzit foarte multe despre acest spectacol și mă miram de ce nu l-am văzut încă! Sînt bucuros să văd teatrul de calitate făcut de grupul *Eveniment*. Mă simt implicat în *Rînduieli* și această întinerire (sau chiar copilărire) m-a făcut să retrăiesc lumea satului, la care țin foarte mult. Sînt remarcabile puritatea tonului, delicatețea apropierii de text”. La rîndul nostru, în „Scinteia” din 9 ianuarie 1986 scriam: „De la originalitatea, inventivitatea și umorul soluțiilor regizorale și impresionanta cizelare a fiecărui detaliu scenic, la remarcabila omogenitate stilistică a

Spectacolul „Rinduiei“, după Marin Sorescu

trupel, fără a uita să subliniem suculența comicalului, lipsit de orice îngroșare ostentativă, și subtilitatea redării spiritului sorescian al textului, reprezentația este o convingătoare demonstrație de artă autentică și de adevăr artistic. Ar mai fi de adăugat că spectacolul are nu numai o «Indrăcită» vervă de joc și o alertețe de spirit oltenească, ci și o reală și particulară adâncime filozofică, dată de pricepera transfigurării scenice a nu mai puțin sorescianului sentiment al trecerii și petrecerii noastre prin această viață“.

Spectacolele grupului se străduiesc și îndeobște reușesc să fie „evenimente“ pentru spectatori și pentru juriu nu numai prin calitatea artistică a fiecărei reprezentatii, ci și prin înaltul lor spirit de echipă, ce nu împiedică, bineînțeles, afirmarea unor puternice individualități creatoare, cu atât mai bine puse în valoare cu cât performanțele lor nici nu par posibile într-un context scenic tradițional. De la prima până la ultima replică spectacolul e al tuturor și toți se simt implicați și trăiesc efectiv la temperatura spectacolului, care are astfel darul să se transmită și sălii, nu pe momente, ci într-un soi de integralitate a sa, recepționată de public cu un înconfundabil sentiment al participării. Dar „evenimente“ se doresc spectacolele grupului și prin genul de repertoriu a-

bordat, ca și prin modalitățile de punere în scenă, acordînd o pondere deosebită vizualului, metaforei scenice și forței sale de șoc, capabile să sintetizeze coordonatele ideatice ale montării. Distingem astfel, în accentul deosebit pus pe valorile plastice ale montării, cât și în obstința cu care este urmărită dinamica acestor valori, trăsături distinctive ale spectacolelor „Evenimentului“, cultivate deopotrivă — chiar dacă în maniere personale — de Grigore Popa, de Iovone Podoleanu și de Constantin Fugașin, semnatarii regiei onora dintre cele mai cunoscute și apreciate reprezentații ale grupului.

De la spectacolele primului an, 1974, *Datini și obiceiuri românești* (regia Grigore Popa) și *Repetiția* de Albert Malz (regia Iovone Podoleanu), la cele mai cunoscute spectacole jucate în 1986, *Rinduieii* (colaj din opera lui Marin Sorescu, în regia lui Constantin Fugașin) și *Elegia moșilor* (poem dramatic de George Târnea, reprezentat în premieră absolută, în regia lui Grigore Popa), spectatori „Evenimentului“ au fost invitați la originale transpuneri scenice ale unor piese cu adevărat incitante pentru dezbateră problemelor specifice tineretului, ca *Nu sint Turnul Eiffel* de Ecaterina Oproiu și *Anchetă asupra unui tânăr care nu a făcut nimic* de Adrian Dohotaru, la recitaluri dramatice și montaje literar-

muzicale, la spectacole de teatru poetic, din creația lui Dominic Stanca și din aceea a lui Miron Radu Paraschivescu, la spectacole-colaaj din opera lui Bertolt Brecht, dar și din aceea a lui Caragiale. E lesne de observat așadar un salutar efort propriu de prospectare repertorială, o binevenită diversitate a ofertei repertoriale, străduindu-se să vină în fața publicului tânăr cu lucruri capabile să-l intereseze, să-l emoționeze, să-l educe și să-l facă părtaș la o bucurie a spiritului. După cum, chiar în această ofertă repertorială, poate fi întrezărit un program estetic de o remarcabilă anvergură, pe care „Evenimentul” pare hotărît să-l ducă mai departe, între proiectele sale actuale aflându-se și *Opera de trei parale* a lui Brecht, dar și reprezentarea unor tineri debutanți ca Iulian Margu (cu piesa *Cintec de leagăn pe muzică rock*), piese într-un act reprezentative pentru creația unor importanți dramaturgi contemporani, ca Tudor Popescu (*O întâmplare neplăcută*), alături de dramatizări ale unor comori de spiritualitate românească ancestrală, ca *Tinerețe fără bătrînețe și viață fără de moarte*.

Pentru că regizorii, actorii și scenografuli profesioniști de azi care au făcut parte la un moment dat din grupul „Eveniment” pot da și ei — prin diversitatea personalităților lor creatoare, ce au început să se înfiripe aici — o imagine credem sugestivă a potențialului artistic mereu reînnoit al acestei trupe de amatori pentru care „valoarea nu așteaptă

numărul anilor”, fie-ne îngăduit să dăm și citeva nume de regizori — Victor Ioan Frunză (Teatrul de Stat din Arad), Magdalena Klein (Teatrul Maghiar de Stat din Timișoara), Matei Varodi (Teatrul de Stat din Sibiu); de actori — Petre Nicolae (Teatrul de Comedie), Valentin Teodosiu (Teatrul „Nottara”), Nicolae Urs și Florin Dobrovici (Teatrul Giulești), Marian Lepădatu (Teatrul „Ion Creangă”), Dan Glasu (Teatrul Național din Tîrgu Mureș), Doru Ana (Teatrul Dramatic din Brașov), George Țoropoc (Teatrul „Maria Filotti” din Brăila), Florentin Dușe (Teatrul „A. Davila” din Pitești), Marina Procopie (Teatrul de Nord din Satu Mare), Paul Ionescu și Ioana Alecu (Teatrul „Țândărică”); de arhitecți, scenografi, graficieni și creatori de costume — George Drăghici, Ioan Iordăchescu, Adriana Butmalai, Vlad Georgescu și Gheorghe Cazan.

Fără să fi epuizat lista acestor nume și fără să-i fi amintit tot aici pe actualii studenți ai Institutului de teatru care au ucenicit în această formație (cei ce vor deveni actori și regizori în următorii patru ani), să recunoaștem că, pentru un singur grup de teatru, și această performanță sui-generis nu e de natură să dezmințită titulatura „Evenimentului”. El se situează în continuare nu numai printre cele mai valoroase formații teatrale de amatori din țară, ci și printre cele oricînd competitive, pe plan internațional.

Victor PARHON

